

Registratienr.: 1232344

Openbaar

Portefeuillehouder: Peter van de Wiel**Team:** RMEO-Maatschappelijke- en Economische Ontwikkeling**Steller:** Marloes Schut**Betrokken medewerkers:** Ruben van der Hoeven, Mara Dankers, Eduard van Alphen

Onderwerp

1232344 - Concept Masterplan Van Gogh Nationaal Park bijdrage 2021 - 2023

Samenvatting

De Provincie heeft een aanvraag ingediend bij LNV om de status van (Van Gogh) Nationaal Park (VGNP) te ontvangen. Aan alle partners wordt gevraagd in te stemmen met het Concept-Masterplan. En om een jaarlijkse bijdrage in het vooruitzicht te stellen voor de jaren 2021-2023. VGNP heeft tot doel om via 4 ontwikkellijnen en 4 uitvoeringsagenda's op een Brabantse manier samen te werken aan het Landschap van de toekomst.

Voorstel

1. In te stemmen met het Concept-Masterplan Van Gogh Nationaal Park.
 2. In te stemmen om Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant de formele aanvraag bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) te laten doen.
 3. De intentie uit te spreken om de samenwerking te continueren na het verkrijgen van de status.
 4. In te stemmen met de geraamde structurele partnerbijdrage voor een periode van tenminste 3 jaar (2021-2022-2023). De benodigde 12.500 euro per jaar ten laste te brengen van de budgetten Duurzaamheid (2021), Economie (2022) en Toerisme en Recreatie (2023).
 5. De raad te informeren over de voorgaande besluiten.
-

Inleiding

Op 10 oktober 2019 heeft uw college de samenwerkingsovereenkomst Van Gogh Nationaal Park in oprichting ondertekend. Daarmee is Boxtel als partner betrokken bij een ontwikkeling die onze economie en onze kernen aan een toplandschap koppelt. Een 'volgend landschap' waar we de uitdagingen van de 21e eeuw het hoofd bieden, én kwaliteit aan ons landschap toevoegen.

Het verwerven van de status van Nationaal Park kan helpen om onze ambities en doelen te realiseren. Het onderliggende Concept-Masterplan vormt het document om aan de gestelde ministeriele criteria te voldoen. Het legt de basis voor de indiening van een formele aanvraag voor toekenning van de status Van Gogh NP in april 2020 bij het ministerie van LNV.

Het concept-masterplan is klaar en de provincie Noord-Brabant wil commitment van de partners voor de jaren 2021 t/m 2023. De aanvraag is inmiddels ingediend bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij (LNV).

Beoogd resultaat

Van Gogh Nationaal Park, als sterk merk, is een impuls voor de (inter)nationale positionering en versterking van onze regio en het landschap. Dit doen we met het bedrijfsleven, maatschappelijke partners en andere overheden.

Het Van Gogh Nationaal Park:

- Versterkt een gezonde en aantrekkelijke woon- en werkomgeving voor bewoners.
- Versterkt natuur en landschap.
- Versterkt het internationale vestigingsklimaat.
- Biedt perspectief voor een toekomstbestendige land- en tuinbouw.
- Versterkt hoogwaardig duurzaam toerisme.
- Creëert nieuwe perspectieven voor cultureel erfgoed.

Argumenten

1.1. Het Concept-Masterplan geeft invulling aan het concept Van Gogh Nationaal Park.
Het Concept-Masterplan beschrijft dat we met recht een Nationaal Park zijn. Het plan is het schetsboek voor het landschap van de 21e eeuw. Het Van Gogh Nationaal Park is internationaal onderscheidend; een park van Wereldklasse. In het Van Gogh Nationaal Park vallen de metropolitane kenniseconomie van Brainport en BrabantStad samen met schitterende natuurgebieden, het kleinschalige Brabantse bekenlandschap én de tastbare erfenis van Van Gogh.

1.2. Het Concept-Masterplan versterkt ons landschap nu en in de toekomst.
Brabant is ervan overtuigd dat topnatuur en topcultuur een cruciale vestigingsfactor is in het economische hart van Brabant. Dit is aantrekkelijk voor kenniswerkers. Niet alleen het landschap van nu (topnatuur) is belangrijk. Het landschap van de toekomst, gekoppeld aan de grote opgaven van nu: de landbouwtransitie, de energietransitie, klimaatadaptatie, circulaire economie en uitbreidingen van woon- en werklocaties, is hierin cruciaal. Dat betekent niet dat er niets kan, maar dat zorgvuldig wordt gekeken of en hoe dit kan met ontwerpkraft en toevoeging van kwaliteit voor het landschap.

1.3. Het Concept-Masterplan Van Gogh Nationaal Park als een manier van handelen.

Het Van Gogh National Park is geen museumlandschap, maar een samenwerkingsconcept om, naast behoud van natuur en landschap, te werken aan een kwalitatief hoogwaardig landschap van de toekomst. Met als basis de waarden waar Van Gogh voor stond. Kortom een verbindende Brabantse aanpak gericht op High tech, High green en High social. Samenwerking door maatschappelijke organisaties, overheden, bedrijven, ondernemers, landgoedeigenaren en vooral ook de vele burgerinitiatieven, vrijwilligers en betrokken bewoners die zo kenmerkend zijn in dit gebied (denk hierbij aan SPPILL).

1.4. Het Concept-Masterplan versterkt en positioneert de eigen ambities en beleid maar vervangt het niet.

De uitvoering van het beleid en de projecten blijft liggen bij de afzonderlijke partners. Dit vormt de basis van de ontwikkeling van het Nationale Park in oprichting. Het masterplan versterkt het samenwerkingsconcept, waarin partijen ieder vanuit een ander belang werken aan dit groene hart van Brabant. Als partner steun je vrijwillig het Concept-Masterplan maar het is niet vrijblijvend. De toekenning van de status van Nationaal Park en de vaststelling van dit Concept-Masterplan hebben daarbij geen directe planologische of juridische doorwerking, anders dan de al bestaande regelgeving, zoals die voor de Natura 2000 gebieden.

1.5. Het Concept-Masterplan is de basis voor het verkrijgen van het label Nationaal Park.

Het hebben van het label Nationaal Park opent deuren. Het laat zien dat je gebied er echt toe doet, wordt gezien en gewaardeerd. Het mobiliseert budgetten, zoals de recent verkregen 4.5 mln. euro voor Brabants Bodem (één van de pijlers in Van Gogh NP) vanuit IBP Vitaal Platteland. Het Van Gogh Nationaal Park versterkt onze internationale positionering, de trots op ons gebied, vergroot de slagkracht van de regio en mobiliseert budgetten. Naast het inhoudelijk werk als lokale spelers helpt het label focus aan te brengen voor nieuwe partners, bedrijven en instellingen of voor toekomstige beleidsprogramma's van derden.

1.6. Van Gogh Nationaal Park vraagt om een effectieve samenwerking.

De gezamenlijkheid van de individuele inbreng en beleidsuitvoering van de afzonderlijke partners maakt juist het Van Gogh Nationaal Park als geheel sterk, maar brengt ook verantwoordelijkheden met zich mee. Het verplicht de partners om bij gewijzigd-eigen-beleid dit kenbaar te maken aan het stichtingsbestuur en andere partners in het Strategisch Partneroverleg en de daaruit samengestelde Regiegroep.

2.1 Het aanvragen van de status Nationaal Park is alleen voorbehouden aan Gedeputeerde Staten.

De Provincie Noord-Brabant is één van de partners. Bestuurlijk en ambtelijk zijn ook zij goed aangehaakt en hebben eveneens een groot vertrouwen in de beweging. De provincie heeft de status voor een Nationaal Park aangevraagd.

3.1. De huidige samenwerkingsovereenkomst heeft een beperkte looptijd.

De bestaande overeenkomst geldt voor de periode 2019 en 2020. En maakt onderdeel uit van het proces om zorgvuldig, stap voor stap naar een gedragen Nationaal Park van wereldklasse te komen.

3.2. Het Van Gogh Nationaal Park is een beweging waarin vele partijen samenwerken.

Om de grote lijnen van de beweging, zoals verwoord in dit Concept-Masterplan, te volgen en te faciliteren wordt een Strategisch Partneroverleg opgericht. Dit is de coöperatieve samenwerking van alle betalende partners. Om slagvaardig te kunnen sturen op de strategische koers stelt het Strategisch Partneroverleg een Regiegroep in waarin een beperkt aantal bestuurlijke vertegenwoordigers vanuit overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven zitting hebben. De Regiegroep wordt gemandateerd door het strategische partneroverleg en ondersteund door een ambtelijke voorbereidingsgroep.

In opdracht van de Regiegroep wordt een Parkbureau (in de vorm van een stichting) ingesteld voor een aantal meer operationele taken dat nodig is om het Van Gogh Nationaal Park te manifesteren als een Nationaal Park. Te denken is aan een loketfunctie, marketing en communicatie, productontwikkeling met betrekking tot bezoekers, lobby en fondsenwerving, kwaliteitsborging van het label Van Gogh Nationaal Park, en kennisontwikkeling en -deling voor vrijwilligers en ondernemers.

3.3. Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst voor op te stellen.

Na het verkrijgen van de status, naar verwachting september 2020, zetten we in op een langdurige samenwerking. Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst waarin afspraken worden gemaakt op basis van het Masterplan (visie, ambitie, uitvoeringsagenda en governance). Waarbij partijen zich gedragen als ambassadeur van Van Gogh NP, binnen en buiten de eigen organisatie.

4.1. Positionering op (inter)nationaal niveau vraagt financiële bereidheid deel te nemen in een dergelijk netwerk.

Het laten werken van zulke netwerken vraagt naast ambtelijke en bestuurlijke inzet ook een financiële bijdrage. Zoals in 3.3 aangegeven faciliteren we een governance die recht doet aan de coöperatieve manier van samenwerken. Daarbij wordt ook een Parkbureau opgericht, dat een aantal operationele taken heeft om als één Van Gogh NP naar buiten te treden. De kosten voor de governance inclusief het Parkbureau moet nader worden uitgewerkt, maar zijn indicatief begroot op 6,25 ton euro (inclusief BTW) per jaar. Door de gezamenlijke partners te dragen.

4.2. Herdefiniëring en heroverweging positie bestaande netwerken.

Nationale landschappen waaronder Het Groene Woud (HGW) en Nationale Parken en zoals de Loonse en Drunense Duinen (LDD) zijn sinds 2011 geen onderdeel meer van het nationale beleid. De oprichting van het Van Gogh nationaal Park leidt tot herbezinning op deelname in deze bestaande gremia. Bij die herbezinning wordt ook afgewogen aan welke gremia wel en niet wordt deelgenomen en dus financieel wordt bijgedragen. De huidige opvatting is dat deze netwerken en/of uitvoeringsprogramma's in een bepaalde lokale (afgeslankte) vorm gaan bijdragen aan dit nieuwe Nationaal Park. Momenteel wordt gewerkt aan verschillende scenario's. In de loop van 2020 wordt hierover meer duidelijkheid gegeven.

Kanttelingen

3.1 Meerdere regionale samenwerkingsverbanden; wat brengt het ons?

Naast de jaarlijkse bijdrage aan Landschapsfonds Het Groene Woud (ad. 5.000 euro) en Agrifood Capital (ad. 93.000 euro), komt er dus een derde samenwerkingsverband bij. Dit samenwerkingsverband bundelt lopende en toekomstige projecten en geeft ze in regionale zin

betekenis en urgentie. Het concept-masterplan VGNP gaat uit van 4 ontwikkellijnen. Voor Boxtel is ontwikkellijn 1 en 2 het meest relevant.

In ontwikkellijn 1: Natuur, landschap en erfgoed als kans: komen relevante projecten voor Boxtel naar voren. Zo wordt bijvoorbeeld het versneld realiseren van het Natuur Netwerk Brabant (NNB) in de Geelders genoemd. Tevens de landschapsbiografie in het kader van het project Mozaiek Dommelvallei.

In ontwikkellijn 2: Perspectief voor boeren en duurzame (voedsel)productie; gaat het om het Project Brabantse Bodem en Nieuw engagement tussen stedelijk gebied en rijk boerenland waar kansen liggen voor Boxtel.

Voor de uitvoering van deze projecten blijven wij als gemeente en Streekhuis Het Groene Woud de uitvoerende partijen. Het Van Gogh Nationaal Park is namelijk geen uitvoeringsorganisatie. Een jaarlijkse bijdrage aan Het Groene Woud blijft dus eveneens van belang.

Financiën

Het plan is een integraal geheel van verschillende beleidsvelden: o.a. duurzaamheid, landschap, economie (inclusief toerisme en landbouw). Het betreft een nieuwe samenwerking waarbinnen Het Groene Woud als entiteit blijft bestaan. Voorgesteld wordt om de jaarlijkse bijdrage van 12.500 euro voor de jaren 2021-2023 te bekostigen vanuit de budgetten Duurzaamheid (2021) Economie (2022) en Toerisme en Recreatie (2023).

Uitvoering

Na het verkrijgen van het label Nationaal Park gaan we dit merk verder inzetten en gebruiken om ook de Boxtelse ambities verder te brengen. Op provinciaal en (inter)nationaal niveau gaat het daarbij om stevigere positionering, hogere agendering, bredere beleid beïnvloeding en het aanboren van meer cofinanciering.

Communicatie

1. Na indiening van de aanvraag door de Provincie bij LNV wordt naar verwachting de status van Nationaal Park uitgeroepen door Carola Schouten tijdens de landschapstriënnale.
2. De organisatiestructuur wordt geoptimaliseerd. Er wordt een Regiegroep ingesteld die wordt ondersteund door een ambtelijke voorbereidingsgroep. De regiegroep stelt een parkbureau in voor een aantal operationele taken zoals productontwikkeling, marketing en communicatie en fondsenwerving.
3. Samen met partners als Visit Brabant, House op Leisure, Van Gogh Brabant en het NBTC (Nationaal Bureau voor Toerisme en Congressen) wordt het nieuwe nationale park op de (inter)nationale kaart gezet.
4. Via community building en de campagne 'Wij zijn Van Gogh Nationaal Park' wordt een podium geboden voor bijzondere initiatieven. De communicatie draagt bij aan verbinding en het kweken van ambassadeurs.
5. The customer journey (klantreis) van onze beoogde doelgroepen (op toeristisch gebied) zal de contactmomenten bepalen waarop de communicatie van VGNP geënt wordt. Zowel online als offline.

Bijlagen

Bijlage 1: Concept-Masterplan Van Gogh Nationaal Park.

meewerkend

boxtel

Collegevoorstel